

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a členov senátu JUDr. Emila Franciscyho a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v konaní o dedičstve po poručiťke **R.**, ktorá naposledy bývala v S. a zomrela X., vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 31 D 110/2003, na dovolanie **R.**, bývajúceho vo S., zastúpeného M., advokátom so sídlom v B., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2008 sp. zn. 13 CoD 124/2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2008 sp. zn. 13 CoD 124/2006 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave uznesením z 31. januára 2008 sp. zn. 13 CoD 124/2006 odmietol odvolanie R., ktorým napadol uznesenie Okresného súdu Bratislava III z 11. októbra 2004 č.k. 31 D 110/2003-53, ktorým určil všeobecnú cenu novoobjaveného majetku poručiťky, výšku dlhov, čistú hodnotu dedičstva, dedičom potvrdil nadobudnutie dedičstva. Na odôvodnenie odmietnutia odvolania súd uviedol, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa bolo R. poštou doručované najskôr dňa 21. októbra 2004. Išlo o neúspešný pokus, preto mu bolo zanechané upovedomenie o tom, že nasledujúci deň (t.j. 22. októbra 2004) sa uskutoční pokus o opakované doručenie zásielky. Keďže aj tento pokus bol neúspešný, uložila pošta zásielku na pošte v ten istý deň a adresáta o tom upovedomila. Nakoľko

odvolateľ R. nepreukázal, že by sa v čase doručenia zásielky v mieste doručenia nezdržoval, uplynutím lehoty 3 dní sa uložené uznesenie považovalo za doručené. Odvolacia lehota začala plynúť 25. októbra 2004 (hoci R. zásielku prevzal fakticky 8. novembra 2004) a uplynula 10. novembra 2004. Odvolateľ R. podal odvolanie osobne na súde až 22. novembra 2004, teda po uplynutí odvolacej lehoty. So zreteľom na to považoval odvolací súd jeho odvolanie za oneskorene podané, a preto ho odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal R. dovolanie, v ktorom uviedol, že v čase doručenia uznesenia súdu prvého stupňa sa v mieste doručenia nezdržoval, preto nebol namieste postup podľa § 47 ods. 2 O.s.p. V čase od 15. októbra do 6. novembra 2004 sa zdržiaval v Nemecku, o čom predložil čestné prehlásenie M.. Žiadal preto, aby bolo uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo jeho odvolanie odmietnuté ako oneskorene podané, zrušené a vec vrátená odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo ako oneskorene odmietnuté odvolanie smerujúce proti uzneseniu súdu prvého stupňa. Opravný prostriedok dovolateľa smeruje proti uzneseniu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. (nenapáda sa ním zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu ani potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktorým by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, ani potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia alebo o uznaní či neuznaní cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné alebo nevykonateľné na území Slovenskej republiky). Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

So zreteľom na obsah dovolania a na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) prihliadnuť na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť, skúmal dovolací súd, či konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté uznesenie, nie je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ v dovolaní nenamietal a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Dôvodom, zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O takúto vadu ide tiež vtedy, keď odvolací súd ako oneskorene odmietne odvolanie, hoci podmienky pre tento postup nie sú dané (R 23/94).

Postup súdu pri doručovaní písomností určených do vlastných rúk adresáta, ktorý nebol zastihnutý, je upravený v ustanovení § 47 ods. 2 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia platí, že ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Úpravou tzv. náhradného doručenia v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. zákonodarca sledoval cieľ odstrániť prípady právnej neistoty spôsobenej bezdôvodným nepreberaním zásielok adresátom a zabrániť účastníkov snahám spôsobiť prieťahy v konaní alebo dokonca zmariť konanie. Pre vznik fikcie doručenia zakotvenej v citovanom ustanovení ("... považuje sa posledný deň lehoty za deň doručenia ...") je predpísané súčasné splnenie nasledovných podmienok: a/ možnosť náhradného doručenia nie je zákonom vylúčená (viď napr. § 114 ods. 4 O.s.p.), b/ adresát písomnosti nebol pri doručovaní zastihnutý, c/ adresát sa zdržuje v mieste doručovania, d/ doručovateľ nezastihnutého adresáta vhodným spôsobom upovedomil, kedy príde písomnosť doručiť znova (s uvedením dňa a hodiny), e/ druhý pokus o doručenie zostal taktiež bezvýsledný, f/ adresát písomnosti bol vhodným spôsobom upovedomený o uložení písomnosti na pošte alebo orgáne obce, g/ adresát si zásielku do 3 dní od uloženia nevyzdvihol. Tieto podmienky sú stanovené kumulatívne, preto ak z nich nie je splnená čo i len jedna, neuplatní sa fikcia doručenia v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p.

V prejednávanej veci dovolateľ v dovolacom konaní predložil súdu čestné prehlásenie M., bývajúceho vo S. z 13. mája 2008, z ktorého vyplýva, že spolu s R. sa od 15. októbra 2004 do 6. novembra 2004 zdržiavali v Nemecku u pána G., teda nie v mieste doručovania odvolaním napadnutého uznesenia. Vzhľadom na obsah tohto čestného prehlásenia, ktoré nevzbudzuje pochybnosti o jeho správnosti, a ním preukázané nezdržiavanie sa adresáta zásielky v mieste jej doručenia, dospel dovolací súd k záveru, že v danom prípade nebola splnená jedna z podmienok vzniku fikcie doručenia v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. (viď vyššie písm. c/).

Keďže sa v danom prípade neuplatnila uvedená fikcia doručenia, začala odvolacia lehota plynúť až v nadväznosti na faktické prevzatie zásielky R. na pošte 8. novembra 2004; ním osobne 22. novembra 2004 podané odvolanie bolo preto podané v odvolacej lehote. Pokiaľ odvolací súd napriek tomu odmietol jeho opravný prostriedok ako oneskorene podaný podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p., odňal mu možnosť pred súdom konať, lebo podmienky pre tento postup neboli splnené.

Výskyt niektorej z väd uvedených v § 237 O.s.p. zakladá v každom prípade prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v takto postihnutom konaní; zároveň je ale tiež samostatným dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie zrušiť (§ 243b ods. 1 O.s.p.), lebo takéto rozhodnutie nemožno považovať za správne. So zreteľom

na túto vadu Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil podľa ustanovenia § 243b ods. 1 O.s.p. a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2008

JUDr. Daniela S u ě a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: